

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Využití galerijní a muzejní edukace ve volnočasových aktivitách

Autor práce: David Bílek

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Mgr. Zdeněk Duda

Datum: 3. 5. 2016

Student si ke své bakalářské práci vybral téma využití galerijní a muzejní edukace ve volnočasových aktivitách. Je přesvědčen, že vzhledem ke svým praktickým zkušenostem a rodinnému zázemí má ke zvolenému tématu „mnohé co dodat“ (s. 4). Toto vyjádření je příznačné, práci chybí odpovídající ukotvení a třeba i taková drobnost jako je formulace cíle práce. Celý text je skutečně dodáním mnohého, ale s otázkou čeho vlastně a proč.

Práci chybí jednotné zacílení a provázanost. Je složena ze dvou navzájem nezávislých částí, teoretické a praktické. Pro teoretickou i praktickou část jsou v úvodu stanoveny dílčí cíle. K těmto cílům se ještě podrobně vrátím. Co se týče skladby a rozsahu práce, dvě třetiny textu jsou věnovány teoretické části a bohužel jen jedna třetina přínosnější a povedenější části praktické, jež měla být zřejmě jádrem práce. Součástí první teoretické části práce měla být podkapitola věnovaná problematice volného času. V textu práce se ale objevila pouze jako torzo (s. 7-8). Ve stručnosti se tato podkapitola měla zabírat termíny volný čas, volnočasové aktivity a jejich typy apod. (s. 6). Ovšem například jen termín volnočasové aktivity se v příslušné podkapitole objevuje pouze v úvodní větě, oznamující, že téma bakalářské práce „se orientuje na volnočasové aktivity“ (s. 7). Torzovitost této podkapitoly ale není na škodu, neboť tato část nemá žádný přímý vztah k cílům ohlášeným pro první díl práce.

Nároky kladené na první část práce jsou vskutku vysoké. Na několika stranách textu má být „přehledným způsobem shrnuto, co o dané problematice [zřejmě „vývoj galerijní a muzejní edukace od počátků až po současnost“] již bylo publikováno“ (s. 5), jaké jsou „pohledy jednotlivých autorů, v čem se jejich názory shodují, případně v čem se rozcházejí“ (s. 5). Dále je cílem „stanovit a shrnout výchovně vzdělávací cíle, které z této činnosti [zřejmě volnočasových aktivit] mohou vyplynout [?]“ (s. 6) a „uvést, čemu se děti při práci s uměleckým dílem mohou v optimální situaci naučit“ (s. 6). Autor sám tyto cíle uvádí v kurzívě.

Možná se to nezdá, ale první úkol vůbec není jednoduchý. Ke zdárnému splnění je třeba hluboká znalost a velmi dobrá orientace v dané problematice. Ta zde ovšem prokázána nebyla. Zjednodušující argumentace spolu s ahistorickým přístupem ke zpracovávané látce, zcela opomíjejícím vývoj cílů a vlastního předmětu muzejní i galerijní pedagogiky, svědčí spíše o opaku a vede k nesprávným závěrům. K tomu navíc přistupuje opakování nesprávných stereotypních tvrzení (a to i vinou jednostranně zvolené literatury, i v češtině je k problematice muzejní edukace mnohem širší výběr). Například na straně 16 se lze dočíst: „Až zhruba od poloviny 90. let se u nás už v hojnější míře objevila programová spolupráce mezi muzei, galeriemi a školami. Galerie a muzea se tehdy začaly inspirovat již dobře fungujícími modely ze zahraničí a jednou z jejich nejvýznamnějších cílových skupin se stali žáci a studenti.“ Zde stačí jen odkaz na veřejně dostupné přehledy návštěvnosti paměťových institucí například jen z doby normalizace a na sledovaný, silně podporovaný a pochopitelně ideologicky zatížený systém Kultura a mládež. Co se týče druhého úkolu teoretické části, vágní formulace znemožňuje se jím nějak blíže zabývat. Poslední dva úkoly teoretické části směřují k formulaci výchovně vzdělávacích cílů (s. 18-19), termín optimální situace zůstal nevyjasněn. Vyjasněn by ale rovněž měl být využitý metodologický přístup.

Cílem druhé části práce je „navrhnout a podrobně naplánovat vlastní aktivitu během muzejní edukace“, „realizovat návrh v praxi“ a „návrh i samotnou realizaci kriticky zhodnotit“ (s. 6). Logické rozčlenění se zde přitom promítlo i do struktury. Jedná se o nejzdařilejší část práce. Návrh edukačního programu nenásilně propojuje několik vzdělávacích oblastí a vytváří vhodné prostředí pro naplnění stanovených výchovně vzdělávacích cílů. Z popisu realizace ale není patrné, kdy, za jakých podmínek a zda vůbec se realizace uskutečnila, s jakou skladbou účastníků apod. Obrazová příloha mnohé naznačuje, ale to není dostačující. Popis realizace je z velké části sestaven z připravených monologů lektora, přičemž zvláště průvodcovský text pro hrad Rabí je nápaditě a především vhodně nachystán vzhledem ke stanoveným cílům i předpokládané skupině návštěvníků. Takzvané kritické zhodnocení návrhu i samotné realizace nerozlišuje mezi návrhem a samotnou realizací, dostatečně nepostihuje silné a slabé stránky (s. 33-34). Ani zde není odtajněno, jak přesně poctivě nachystaná a jistě náročná realizace probíhala. Jaké metody a kritéria byly použity pro evaluaci edukačního programu? A proč?

Práce je po jazykové stránce, až na některá drobná gramatická pochybení a stylistické neobratnosti, na odpovídající úrovni, totéž platí pro formální stránku.

Současná podoba bakalářské práce bohužel neumožňuje dostatečně ocenit vlastní nápaditý a dle mého soudu kvalitní návrh edukačního programu. Práci by prospělo přepracování textu tak, aby došlo k propojení obou částí práce (k tomu je třeba jednoznačná formulace cíle práce). Podobně by měla být doplněna praktická část ve smyslu uvedených otázek a výhrad. Celkově však práci **doporučuji** k obhajobě. Ovšem vzhledem k závažným metodickým i obsahovým nedostatkům nemohu navrhnout lepší hodnocení než „ještě“ dobře.